

Aan de Minister van Buitenlandse Zaken
De weledelgeleerde heer drs. A.G. Koenders
Bezuidenhoutseweg 67
2594 AC Den Haag

Amsterdam, 10 augustus 2017

Kenmerk: 2017-098/BvdH/CC

Betreft: verzoek Maleisië aan te spreken op onderzoek en 'mensenjacht' op afvallige moslims en atheïsten

Geachte heer Koenders,

Hierbij vragen wij uw aandacht voor de vrijheid en veiligheid van atheïsten en ex-moslims in Maleisië. De federale overheid heeft sinds maandag jongstleden een atheïstische ontmoetingsgroep in onderzoek en een minister uit het kabinet heeft dinsdag jongstleden opgeroepen tot een mensenjacht.

Aanleiding voor deze acties van de Maleisische overheid is de ophef rond de atheïstische ontmoetingsgroep Atheist Republic. Deze van oorsprong Canadese organisatie telt wereldwijd 1,7 miljoen leden, die plaatselijk bijeenkomsten organiseren voor atheïsten. Een foto van een ontmoeting in Kuala Lumpur is onlangs viraal gegaan op Maleisische social media, omdat afvallige moslims zich onder de aanwezigen zouden bevinden. Hierop volgde een stroom van (doods)bedreigingen, waarna de overheid zich ermee is gaan bemoeien.

In plaats van de vrijheid van deze mensen te verdedigen, onderzoekt het Islamitisch Religieuze Departement sinds 7 augustus op instructie van vice-minister Asyraf Wajdi Dusuki of er daadwerkelijk ex-moslims betrokken zijn bij de afdeling van Atheist Republic. Deze zou hierbij hebben verklaard: "We need to determine whether any muslims attended the gathering, and whether they are involved in spreading such views, which can jeopardize the aqidah (faith) of Muslims". Hij voegde hieraan toe dat "Perhaps they are ignorant of the true islam, so we need to engage them and educate them on the right teachings". Volgens Asyraf Wajdi Dusuki zal Maleisië betrokken ex-moslims 'counselling' laten geven en iedereen vervolgen die schuldig wordt bevonden aan het verspreiden van atheïstische ideeën.

Op 8 augustus heeft een andere minister in het kabinet, Datuk Seri Shahidan Kassim, tijdens een persconferentie opgeroepen tot een jacht op afvallige moslims. Hij stelde: "I suggest that we hunt them down vehemently and we ask for help to identify these groups". Hij stelde dat de federale Grondwet geen melding maakt van atheïsten en dat hun ideeën in strijd zouden zijn met de daar geldende mensenrechten. "The Federal Constitution does not mention atheists. It goes against the Constitution and human rights."

In het 'Freedom of Thought'-rapport, dat elk jaar wordt samengesteld door de internationale humanistische koepelorganisatie (IHEU), wordt elk jaar in kaart gebracht hoe het staat met de

vrijheid van levensbeschouwing voor humanisten, vrijzinnigen, vrijdenkers, atheïsten en agnosten. Afgelopen december heeft het Humanistisch Verbond dit onder meer aangeboden aan de Tweede Kamer en de mensenrechtenambassadeur. In dit rapport werd in 2016 duidelijk, maar ook al de jaren ervoor, dat mensen die afstand nemen van het moslim-geloof, in diverse deelstaten van Maleisië het risico lopen vervolgd te worden. Afvalligheid is echter geen misdrijf op federaal niveau. Met de laatste ontwikkelingen lijkt hierin wellicht verandering te komen. Het ingestelde onderzoek en de uitspraken van de Maleisische overheid gaan naar de mening van het Humanistisch Verbond een gevaarlijke grens over.

Wij vragen u het volgende:

- Wilt een krachtig signaal afgeven aan de Maleisische overheid dat een onderdeel van het universele recht op vrijheid van religie en levensbeschouwing uitdrukkelijk behelst: het veranderen van religie, het afstand nemen van religie en het aanhangen van een niet-godsdienstige levensbeschouwing?
- Wilt u aandringen bij de Maleisische overheid op het garanderen van de veiligheid van de genoemde atheïsten?
- Kunt u een garantie vragen aan de Maleisische overheid voor de veiligheid en vrijheid voor buitenlandse toeristen en werknemers met een andere godsdienst, die ex-moslim zijn, atheïst, of een andere niet-godsdienstige levensbeschouwing hebben?

We zien uit naar uw reactie.

Met vriendelijke groet,

Boris van der Ham,
Voorzitter Humanistisch Verbond

Christa Compas,
Directeur Humanistisch Verbond